

Elvira Munks studentertale

Taler

Elvira Munk
Studentertaler

Dato

28. juni 2024

Sted

Aarhus Katedralskole

Kære venner,

Vi gjorde det! - Sådan sagde Helle Thorning Schmidt, da hun indtog talerstolen som Danmarks første kvindelige statsminister efter folketingsvalget i 2011. 2011 var også året, hvor vi, én meter høje, uden fortænder og udstyret med en skoletaske, der var større end os selv, startede i skole. Da vi sad der, med sommerfugle i maven og plaster på knæet, virkede gymnasiet som en evighed væk - men fast forward til 10 år senere, hvor vi pludselig stod i den gård, hvor vi sidder nu, og forvirrede prøvede at regne ud, hvor i alverden lokale M18 var henne?

1.g var kaotisk. Fuld af så mange nye indtryk, at man nærmest ikke nåede at opdage, at tiden gik. Jeg har derfor konsulteret min dagbog, for at kunne huske, hvordan det var at være en af de nye...

16. august 2021

”Gym er så mange ting. Så anderledes fra folkeren, og så alligevel ikke. Jeg har det faktisk helt fint. Ikke noget drama, ikke nogen jeg er dødeligt forelsket i, og heller ikke nogen soulmates endnu, men det kan vel stadig nås”.

2.g var hård. Det var som at blive kværnet gennem en maskine af afleveringer og følelser, hvor du ikke har andet valg end bare at følge med og håbe på, at du komme nogenlunde helskindet ud i den anden ende.

29. december 2022

”Jeg har ferie, men jeg er træt i alle lemmer. Føler, jeg kunne sove for evigt og har konstant tankemylder. Jeg skal huske at læse op på optimering til mat-prøven efter ferien og repetere latinsk grammatik. Jeg er stresset over, om jeg klarer mig godt nok, og om jeg går ned i de fag, hvor min karakter måske ikke er helt

fortjent - har bare ikke tid til at lægge mere energi i det. Jeg ved godt, at fransk er ret skidt, men hvordan fuck skal jeg få tid til at læse mere op, samtidig med alt det andet. Seriøst, en eller anden fortæl mig det, tak!
Btw. Tror jeg ønsker mig en kæreste næste jul”.

3.g var forvirrende og fantastisk. Fællesskab, fremtidsangst og frihed.

31. december 2023

”På mange måder føler jeg, at jeg er det samme sted som for et år siden - og så alligevel slet ikke. I sommer lavede jeg en bucketliste over ting, jeg gerne vil nå i gym, og jeg har ikke nået noget af det. Flot, Elvira! Bedre held i 2024”.

Vi lever i en tid med stigende individualisering. Vi har som individer frihed til at planlægge og træffe egne valg, uafhængigt af familie, traditioner og sociale normer. Det er et stort privilegium, men det betyder samtidig, at vi i højere grad frigører os fra vores kollektive identitet, der skabes i relationen til andre, og som i høj grad er med til at gøre os til dem, vi er. Heldigvis ser det ud til, at parolen ”enhver er sin egen lykkes smed” ikke har slået helt igennem endnu, for tre år på Aarhus Katedralskole har været med til at forme os, fagene og lærerne har formet os - men intet har formet os mere end klassen - hvor fællesskab har været en konstant på den rejse, der slutter lige om lidt.

Klassen. En gruppe tilfældigt sammensatte mennesker, med forskellig baggrund. I klassen har alle deres egen rolle.

Der er dem, der får de andre til at grine, når vi har siddet oppe det halve af natten med en aflevering, ingen forstår.

Der er dem, som aldrig er nærige med at dele ud af deres viden og udførlige noter.

Der er dem, som altid tager initiativ til en fredagsøl efter en hård uge

Der er dem, som altid tilbyder at bage kage til 4. blok

Og der er dem, som altid er klar på at lægge hus til en forfest.

Der er de vilde og de stille, de sprudlende og de mere eftertænksomme. Der er dem, der altid har hånden oppe, og dem der kører den hjem på charmen.

I klassen er vi forskellige, men har vi formået at hjælpe hinanden, fik vi gavn af den enkeltes egenskaber. Dermed er den enkeltes rejse ikke bare et resultat af selvudvikling, men en udvikling som skete i samspillet med andre.

I januar kom det frem, at Regeringen pønser på at hæve adgangskravet til gymnasiet fra det nuværende 5 til mindst 6 i gennemsnit. Det lyder måske ikke

af meget, men det vil ramme en femtedel af ansøgerne til STX. Det viser tal fra tænketanken DEA.

Det er i den forbindelse oplagt at spørge: Hvad er formålet med gymnasiet? Er det kun at være en trædesten til universitetet, eller er det at give os viden og kompetencer, vi kan bruge i alle livets arenaer - uanset om drømmen er at bidrage til at genopbygge Børsen eller blive den nye MØ, berygtet historielærer. Da jeg skrev dagbog tilbage i 1. g troede jeg, det var lærerne, der skulle lære mig det vigtigste, jeg tager med fra gymnasiet. Men gymnasiet er en samlet læringspakke. En pakke, der ikke kun består af den viden, vi får med fra undervisningen, men i lige så høj grad er lektien ved at indgå i et forpligtende fællesskab, hvor vi er afhængige af hinandens styrker. Klassen er kun fuldendt, hvis alle roller besat. Det er altså ikke muligt at fjerne 20 procent, uden det går ud over den almene dannelse, og dermed den enkeltes faglige udvikling, som STX ellers er en stolt fanebærer for.

Én af de mest omtalte bøger i vores gymnasietid er Glenn Bech's manifest "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet". Manifestet handler om klassesamfundet, hvor Bech bl.a. taler om, hvordan sprog og koder giver adgang til muligheder, som i dag ikke er alle forundt.

"Forskellige sprog giver adgang til forskellige privilegier
Sprog er porte
For nogle står de på vid gab
For andre holdes de mere eller mindre lukkede"

Gymnasiet gav os mulighed for at støbe et fagligt fundament, men det er klassen, hvis vi har hjulpet hinanden, der gør, at vi nu hver især kan fortsætte gennem nye porte, uagtet om de står på vid gab, eller synes mere eller mindre lukkede. Selvom vi forlader Katten sammen, så er sandheden den, at alle ikke har samme udgangspunkt. Sådan var det, mens vi gik på skolen, og sådan er det stadig, når vi går ud herfra for sidste gang.

Nogle har forældre, der har sat komma i alle stile, mens andre så sig nødsaget til udskyde afleveringer, fordi det var nødvendigt at arbejde ved siden af skolen. Nogle har forældre og bedsteforældre, som har en lang akademisk uddannelse på deres cv. De kender sproget og koderne. Og nogle har udsigt til at flytte ind i et forældrekøb, mens andre tænker sig om en ekstra gang, før de satser på drømmeuddannelsen i København, fordi det betyder goddag til et lejeboligmarked, der vil tømme kontoen hver den første mange år frem.

Nogle får ondt i maven ved tanken om, at det 6. SU år nu sløjfes, mens andre måske slet ikke har bidt mærke i det.

Der er sket meget, siden Helle Thorning Schmidt vandt valget i 2011 og ingen af os, der sidder her som nyudklækkede studenter, kunne nå gulvet fra stolen.

Lockout, skolereform, gymnasiereform og pandemi...

Vi er blevet generation omstillingsparat.

Det får vi brug for nu. Vi går ud af porten til Aarhus Katedralskole i flok, men for nogle vil kommende porte være sværere at åbne, end for andre. Så kære venner, vi skal huske at hjælpe hinanden, også når klassen ikke længere er en enhed, der binder os sammen. Det er nu fællesskabet skal stå sin prøve.

22. Maj 2024

I dag har vi haft sidste skoledag. Næsten i mål. Jeg overlevede SRP. Så satser vi på jeg også kommer levende gennem historie.

Det er mærkeligt at tænke på at det var min sidste rigtige dag i skole. Sidste rigtige dag i klassen. Vi sang fællessang i musik og jeg kunne ikke lade være med at kigge rundt og tænke at jeg er glad for jeg endte lige netop her. Alt i alt har det jo egentlig været tre ret gode år. Alt taget i betragtning. Jeg har forresten fået dimissionstalen. Det er ret fedt, men også lidt nervepirrende. Har tænkt over om den måske skal handle om noget med klasse og fællesskab, og at det er vigtigt at hjælpe hinanden, men nu må vi se...

Kære venner, tillykke!

Vi gjorde det!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

Relateret

Lone Eibye Mikkelsens translokationstale
28. juni 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/elvira-munks-studentertale>